

**SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2024/2025 DO 2027/2028**

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
Tytuł przedmiotu		PRACOWNIA DOKTORSKA		
Nazwa jednostki realizującej przedmiot		Szkoła Doktorska w Uniwersytecie Rzeszowskim		
Typ przedmiotu (<i>obowiązkowy, fakultatywny</i>)		<i>przedmiot obowiązkowy</i>		
Rok/semestr		rok I – IV, semestr: I – VIII		
Dyscyplina		Filozofia		
Język wykładowy		język polski/język angielski		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu		dr hab. Beata Guzowska, prof. UR		
Imię i nazwisko osoby prowadzącej/osób prowadzących przedmiot		dr hab. Beata Guzowska, prof. UR dr Włodzimierz Zięba		
Wymagania wstępne		<i>Brak</i>		
STRESZCZENIE PRZEDMIOTU (syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)				
Cele przedmiotu: (a) analizy i dyskusje służące opracowaniu indywidualnego planu badawczego i harmonogramu realizacji celów badawczych; (b) egzegzeza i komentowanie prac źródłowych kluczowych dla pracy doktorantki; (c) dokładna analiza krytyczna tych koncepcji filozoficznych, które są bezpośrednim przedmiotem dysertacji doktorantki; (d) omawianie merytorycznej korekty tekstów pisanych przez doktorantkę (partii dysertacji oraz tekstów innych); (e) merytoryczna pomoc doktorantce w jej przedsięwzięciach badawczych i popularyzatorskich. Treści przedmiotu: Treści są ściśle w sposób bezpośredni, ale i pośredni związane z tematem rozprawy doktorskiej. Przede wszystkim są to treści prac takich autorów jak: G. Vattimo, R. Rorty, J. Habermas, zaś w mniejszym stopniu: J. Derrida, P. Sloterdijk, L. Kołakowski, a także treści najważniejszych interpretacji wymienionych prac źródłowych.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI				
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza:	<i>zna i rozumie, posiada wiedzę</i>			
Lp.				
1	szeroką wiedzę teoretyczną z zakresu filozofii, a szczególnie z zakresu filozofii religii i ponowoczesności oraz zagadnienia ogólne z zakresu dyscyplin pokrewnych, aktualny dorobek naukowy, w tym także światowy;	P8S_WG1	*laboratorium/ konwersatorium	projekt
2	stan badań dotyczący filozofii religii w ostatnim stuleciu, w tym także o zasięgu światowym;	P8S_WG2	*laboratorium/ konwersatorium	projekt

3	specyfikę konceptualno-kategorialną, tak w języku polskim jak i obcym, z zakresu tematu badawczego;	P8S_WG3	konwersatorium	projekt		
4	zagadnienia z zakresu metodologii prowadzenia badań naukowych w dyscyplinie filozofia, zasady planowania i realizacji badań naukowych, posługując się interdyscyplinarnymi technikami i narzędziami badawczymi;	P8S_WG4	konwersatorium	projekt		
Umiejętności: Lp.	<i>potrafi</i>					
1 (5)	w oparciu o posiadaną wiedzę z różnych dziedzin filozofii, potrafi identyfikować i rozwiązywać problem badawczy, definiować cel badań, formułować tezy i stosownie argumentować na ich rzecz ;	P8S_UW1	konwersatorium	projekt		
2 (6)	dobrac i wykorzystać literaturę naukową do właściwego diagnozowania i rozwiązywania problemów badawczych oraz działań innowacyjnych w powiązaniu z prowadzoną pracą naukową, a także zastosować właściwy warsztat do tworzenia nowych elementów dorobku naukowego;	P8S_UW2	konwersatorium	projekt		
3 (7)	samodzielnie zdobyć wiedzę, poszerzyć umiejętności analityczne, oraz pobudzić krytyczną wrażliwość na rozpoznanie dylematów przy prowadzeniu badań naukowych i pełnieniu roli nauczyciela akademickiego;	P8S_UW3	konwersatorium	projekt		
Kompetencje społeczne: Lp.	<i>jest gotów do</i>					
1 (8)	krytycznej oceny dorobku w ramach filozofii oraz krytycznej oceny wkładu wyników własnej działalności badawczej w rozwój tej dyscypliny;	P8S_KK1	konwersatorium	projekt		
FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW						
Semestr (nr)	Wykł.	Ćw./Konw.	Lab.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
I - VIII	-	8 x 30 godz. – 240 godz.	-	-	-	24
METODY DYDAKTYCZNE						
- konwersatoria w formie tradycyjnej; - zajęcia z prezentacją multimedialną; - projekty; - dyskusja; - interpretacja tekstów źródłowych;						

TREŚCI PROGRAMOWE

konwersatorium

semestr I (30h)

Sprecyzowanie tematu badań
Zarys stanu badań
Ustalenie celów cząstkowych oraz harmonogramu prac badawczych
Koncepcje religii i eschatologii w ponowoczesności

semestr II (30h)

Koncepcja religii G. Vattimo: wyjście, ślad, nihilizm, skończoność, przebaczenie
Heideggerowska idea zwinienia metafizyki jako fundamentalne źródło inspiracji Vattimo koncepcji religii
Krytyczne analizy i korekty opracowania ujęcia religii przez Vattimo

semestr III (30h)

Relegowanie religii do sfery prywatnej (R. Rorty)
Religia a polityka kulturalna
Krytyczne analizy i korekty opracowania ujęcia religii przez Rorty'ego

semestr IV (30h)

Religia wobec publicznych instytucji (J. Habermas)
Religijne inspiracje komunikacji wolnej od przemocy
Nihilizm, historyzm a religia
Krytyczne analizy i korekty opracowania ujęcia religii przez Habermasa

semestr V (30h)

Chora w ujęciu J. Derridy
Ocalenie jako funkcja religii
Krytyczne analizy i korekty opracowania ujęcia religii przez Derridę

semestr VI (30h)

Temat : Społeczne instytucje, struktura i postawy (P. Sloterdijk)
Religia jako źródło przezwyciężenia naturalizmu i sceptycyzmu (L. Kołakowski)
Krytyczne analizy i korekty opracowania ujęcia religii przez Sloterdijka i Kołakowskiego

semestr VII (30h)

Konflikt płaszczyzn: publicznej i prywatnej
Funkcje religii w ponowoczesności

semestr VIII (30h)

Autokreacja, autentyczność a eschatologia
Pluralizm eschatologiczny ponowoczesnych ujęć religii
Krytyczne analizy i korekty opracowania tematu eschatologii

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

Ocenie podlega ciągła praca doktorantki w każdym semestrze i roku akademickim w zakresie: realizacji badań, poszerzania wiedzy, studiowania literatury, zaangażowania oraz postępów w przygotowaniu rozprawy doktorskiej. Obowiązujące oceny semestralne to: 2.0, 3.0, 3.5, 4.0, 4.5, 5.0.

Wymagania procentowe dla skali ocen:

Aby uzyskać ocenę pozytywną stosuje się przelicznik za odpowiedni procent uzyskanych punktów:

- do 50% - niedostateczny, (doktorantka nie robi postępów w badaniach naukowych, nie poszerza wiedzy, nie studiuje lektur, nie uczestniczy w merytorycznej dyskusji, nie wywiązuje się z obowiązków naukowych);
- 51% - 60% - dostateczny, (doktorantka robi znikome postępy w badaniach naukowych, poszerza wiedzę, studiuje literaturę podstawową, prowadzona dyskusja ogranicza się do wąskiego zakresu wiedzy merytorycznej, wywiązuje się z podstawowych obowiązków naukowych);
- 61% - 70% - dostateczny plus, (doktorantka robi postępy w badaniach naukowych, poszerza wiedzę, studiuje literaturę podstawową, merytorycznie uczestniczy w dyskusji, wywiązuje się z obowiązków naukowych);
- 71% - 80% - dobry, (doktorantka robi znaczące postępy w badaniach naukowych, poszerza wiedzę, studiuje literaturę podstawową i uzupełniającą, merytorycznie uczestniczy w dyskusji, wywiązuje się z wszystkich obowiązków naukowych);
- 81% - 90% - dobry plus, (doktorantka robi znaczące postępy w badaniach naukowych, systematycznie poszerza wiedzę, studiuje literaturę podstawową i uzupełniającą, merytorycznie uczestniczy w dyskusji, wywiązuje się z wszystkich obowiązków naukowych);

- 91% - 100% - bardzo dobry (doktorantka robi znaczące postępy w badaniach naukowych, systematycznie poszerza wiedzę, studiuje literaturę podstawową, uzupełniającą i wykraczającą poza obowiązującą, merytorycznie uczestniczy w dyskusji, wywiązuje się z wszystkich obowiązków naukowych);

CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające z programu studiów	8 x 30 godz. – 240 godz.
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	30
Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	450
SUMA GODZIN	720
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS*	24

LITERATURA

Literatura podstawowa:	Richard Rorty, Gianni Vattimo, <i>Przyszłość religii</i> (red.) Saantiago Zabala, przeł. Sławomir Królak, Wyd. UJ, Kraków 2010. Jacques Derrida, Gianni Vattimo i in., <i>Religia</i>, Wyd KR, Warszawa 1999. G. Vattimo, <i>Koniec nowoczesności</i>, tłum. M. Surma-Gawłowska, Universitas, Kraków 2007. G. Vattimo, <i>Dialektyka, różnica, myśl słaba</i>, tłum. M. Surma, A. Zawadzki, „Teksty Dru Gie” 5 (2003). G. Vattimo, <i>Wierzyć w wiarę</i>, tłum. A. Zawadzki, „Znak” 6(2012). Gianni Vattimo, John D. Caputo, <i>After the Death of God</i>, Columbia University Press, New York 2007. Gianni Vattimo, <i>Belief</i>, Columbia University Press, New York 1999. Gianni Vattimo, <i>After Christianity</i>, Columbia University Press, New York 2002. Jürgen Habermas, <i>Między naturalizmem a religią</i>, tłum. M. Pańkow, WN PWN, Warszawa 2012. Richard Rorty, <i>Filozofia jako polityka kulturalna</i>, tłum. B. Baran, Czytelnik, Warszawa 2009. Richard Rorty, <i>Przygodność, ironia, solidarność</i>, tłum. Waław J. Popowicz, Wyd. WAB, Warszawa 2009. Leszek Kołakowski, <i>Jeśli Boga nie ma...</i>, tłum. B. Baszniak, Wyd. Znak, Kraków 1990. Leszek Kołakowski, <i>Obecność mitu</i>, Prószyński i Spółka, Warszawa 2003. Leszek Kołakowski, <i>Czy diabeł może być zbawiony i 27 innych kazań</i>, Znak, Kraków 2006. Peter Sloterdijk, <i>Gorliwość Boga: o walce trzech monoteizmów</i>, tłum. B. Baran, Aletheia, Warszawa 2013. Peter Sloterdijk, <i>W cieniu góry Synaj : przypis o źródłach i przemianach całkowitego członkostwa</i>, tłum. B. Baran, Aletheia, Warszawa 2014. PETER SLOTERDIJK, <i>MUSISZ ŻYĆ SWE ODMIENIĆ</i>, TŁUM J. JANISZEWSKI, PWN, WARSZAWA 2014.
Literatura uzupełniająca:	G. Vattimo, P. Paterlini, <i>Nie być Bogiem. Autobiografia na cztery ręce</i>, tłum. K. Kasia, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2011. Antoni Torzewski, <i>Religia a rozum w świetle filozofii Gianniego Vattimo</i>, „Humaniora. Czasopismo Internetowe” nr 3 (27)/2019. Zbigniew Teinert, <i>Habermas i Ratzinger: wiara i wiedza w dobie sekularyzacji</i>,

	„Poznańskie Studia Teologiczne” Tom 20, 2006. Zdzisław Kunicki, <i>Religia poza wiedzą : uwagi o koncepcji religii Jacques’a Derridy</i>, „Studia Warmińskie” 43, 2006. Tomasz Sieczkowski, <i>Rorty, religia i demokracja</i>, „Diametros” nr 35 (marzec 2013). Janusz Mariański, <i>Religia w społeczeństwie ponowoczesnym</i>, Oficyna Naukowa, Warszawa 2010. Beta Guzowska, <i>Duchowość ponowoczesna, Idee, perspektywy, prognozy</i>, Wyd. UR, Rzeszów 2011. Włodzimierz Zięba, <i>Dekonstrukcja metafizyki</i>, Wyd. UR, Rzeszów 2009

*(1 PUNKT ECTS ODPOWIADA OD 25 – 30 GODZIN CAŁKOWITEGO NAKŁADU PRACY DOKTORANTA, POTRZEBNEGO DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW)

.....
Data i podpis prowadzącego przedmiotu

.....
Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej